

Arthur Conan Doyle

Země mlhy

VOLVOX GLOBATOR 2011

Země mlhy / Arthur Conan Doyle
volvox globator 2011

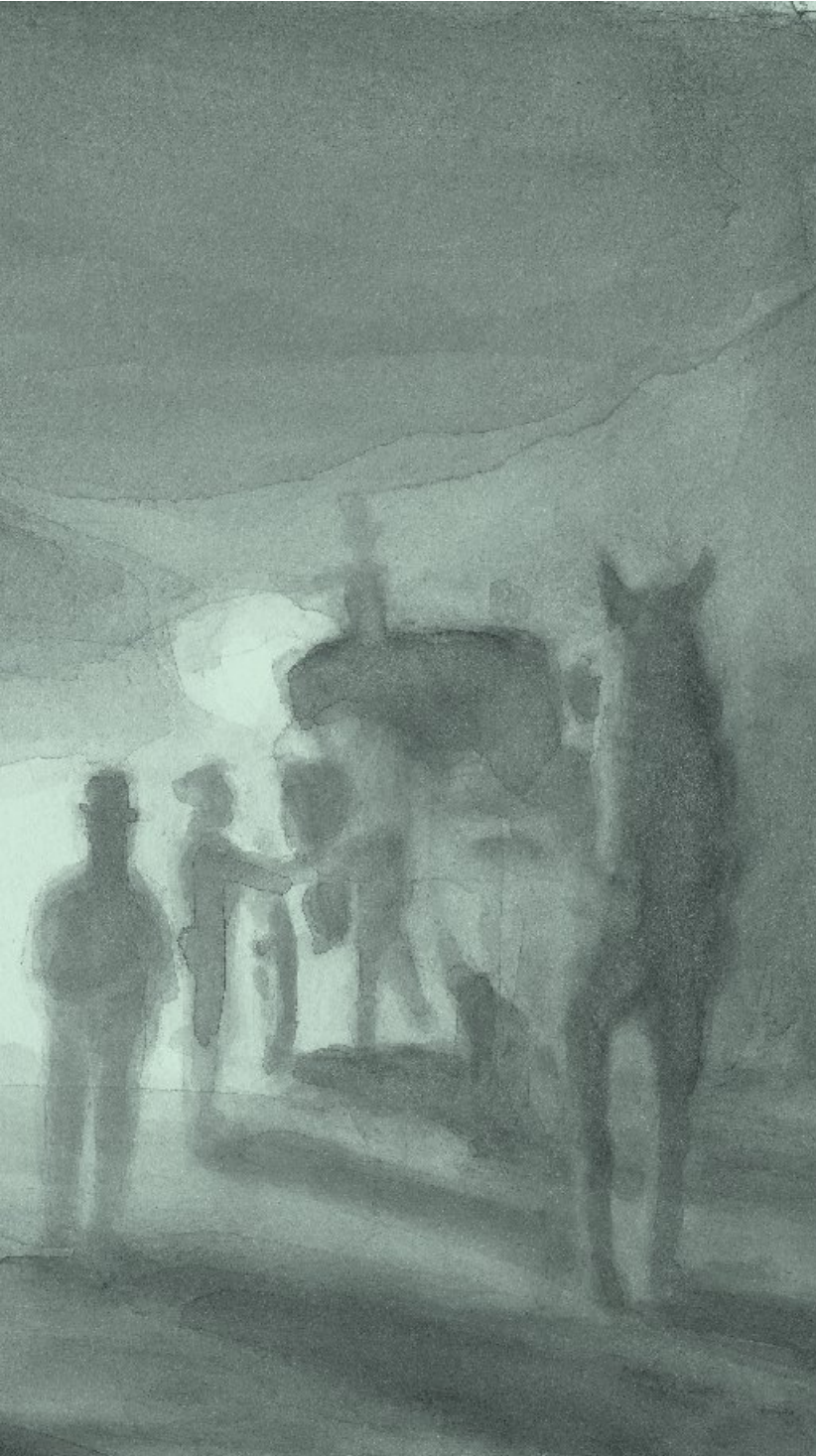

Země mlhy

ARTHUR CONAN DOYLE

Přeložil Karel Weinfurter

Translations © Karel Weinberger
Illustrations © Pavel Trnka, 2011

ISBN 978-80-7207-808-0

ISBN 978-80-7207-996-4 (pdf)
ISBN 978-80-7207-995-7 (epub)

PŘEDMLUVA PŘEKLADATELE

Slavný anglický spisovatel Arthur Conan Doyle, velmi dobře známý našemu čtenářstvu svými důmyslnými a často fantasticky zabarvenými povídkami a romány, tvůrce nesmrtelné detektivní postavy Sherlocka Holmese a jiných hrdinů a hrdinek, nezapomenutelných každému čtenáři, přesvědčil se v letech válečných o pravdivosti spiritualismu. Obdržel prostřednictvím některých velmi spolehlivých médií důkazy o možnosti styků se zemřelými. Tyto důkazy vyvrcholily projevením se autorova syna, který jako důstojník anglické armády padl. Sir A. Conan Doyle obdržel mimo jiné také přesnou fotografii svého padlého syna a později se mu podařilo mluvit s tímto duchem zhmotnělým. Duch jeho syna podal mnohé důkazy o své totožnosti a to našeho autora přesvědčilo nezvratně o pravdách spiritualistických. Veřejně se přiznal k tomuto svému přesvědčení a počal ve prospěch spiritualismu pracovat.

Conan Doyle vykonal několik propagačních cest do Ameriky a Austrálie a všude přednášel o této vědě s ohromným úspěchem. Nelze se divit, neboť Conan Doyle je spisovatelem světového jména a jeho důvtip a prozíravost jsou již samy o sobě zárukou, že v jeho zkušenostech není a nebylo nějakých sebeklamů nebo možných podvodů.

V dopise uveřejněném v předním londýnském listě praví, že vše, co je v této knize líčeno z pokusů a zjevů spiritualistických, se zakládá na skutečnostech, které sám autor zažil, viděl a že jen osoby a místa jsou zaměněny.

Nebude nezajímavé podotknout, že čtenář se v tomto románě setká s osobami dobře známými z knihy a filmu „Ztracený svět“, které též u nás způsobily nebývalou sensaci. Je tu profesor Challenger, je tu novinář Malone, je tu také profesor Summerlee – vlastně jeho duch –, neboť učenec zatím zemřel.

Na některých místech jsem připojil poznámky a vysvětlivky pro čtenáře, kteří nejsou dosud zasvěceni do tajů

neviditelných říší. Bylo to pro mě snadné, poněvadž jako badatel ve psychismu a okultismu jsem sám získal mnoho zkušeností, které jsem z části také uložil ve svých spisech okultního obsahu. Po vlastní třicetileté práci v tomto směru si o to víc vážím knihy, jako je tato, a přál bych si jen, aby se dostala do rukou každého českého spiritisty a vůbec každého nepředpojatého čtenáře, neboť tu běží o věci nejdůležitější, o trvání lidského života po smrti.

Karel Weinfurter

Slavného profesora Challengera bylo – velmi nevhodně a nedokonale – zneužito v románu. Jeden odvážný spisovatel ho umístil do nemožných a romantických situací, aby viděl, jak na to bude reagovat. A on reagoval podáním žaloby, dále marnou žádostí, aby kniha byla potlačena, výtržností na Sloane Street, dvěma osobními útoky a konečně ztratil svoje místo jako profesor fyziologie na londýnské vysoké škole pro studium subtropické hygieny. Jinak přešla tato věc mnohem klidněji, než bylo očekáváno.

Ale profesor ztratil také něco ze svého bývalého ohně. Jeho obrovská ramena byla teď trochu sehnuta. Mezi černými vousy ve tvaru lopaty jevíly se šedé nitky, jeho oči byly méně útočné, úsměv byl méně domýšlivý, a hlas byl sice právě tak hrozný jako jindy, ale nebyl již tak pohotový, aby svým řevem umlčel každý odpor. Profesor byl však přesto nebezpečný, jak vědělo celé jeho okolí. Sopka nebyla vyhaslá a neustálé rachočení hrozilo novým výbuchem. Musil se ještě od života mnohému učit a při tomto učení byl teď profesor méně nesnášenlivý.

Změna, která se s ním stala, počínala určitým datem. Bylo to úmrtí jeho manželky. Tato ženuška úplně získala srdce tohoto velkého muže. Věnoval jí veškerou něhu a jiné rytířské vlastnosti, jaké jen mohou silní lidé mít pro slabé. Tím, že ve všem povolovala, získala vše, jak to dovede jen žena plná taktu a roztomilé povahy. A když náhle zemřela na prudký zánět plic po chřipce, tu se její muž zapotácel a klesl. Vstal sice znovu, usmívaje se lítostivě, jako boxer, který obdržel ránu, ale s ochotou vybojovat s Osudem ještě několik kol. Ale úplně se změnil, a kdyby nebylo pomoci ze strany jeho dcery Enidy a jejího kamarádství, nebyl by se snad nikdy vzpamatoval z oné rány. Byla to jeho dcera

Enida, která ho se zchytralostí a důmyslem dovedla vlákat do všech možných věcí, které probouzely jeho bojovnou povahu a uváděly jeho mysl v zuřivost, takže nakonec žil zase více v přítomnosti a ne v minulosti. Jenom tehdy, když viděla otce v ohnivém sporu, násilného vůči novinářům a všeobecně urážlivého ke všemu okolí, cítila, že je opravdu na dobré cestě k uzdravení.

Enida Challengerová byla pozoruhodná dívka a zaslouhovala by vlastně zvláštní kapitolu. Ve svém vzezření, s černými vlasy po otci a modrýma očima, jakož i svěží pletí po matce, byla nápadná, ne-li krásná. Byla povahy klidné, ale velmi silné. Již od svého dětství se musila budto stavět proti svému otci, nebo se podrobit, aby byla rozdrčena a aby se stala pouhým automatem, poháněným jeho silnými prsty. Byla dost silná, aby si před jeho hněvivými náladami dovedla zachovat vlastní půdu, a sice způsobem laskavým a pružným, který se zase uplatňoval, když přešly. V poslední době však pro ni byl onen nepřetržitý tlak příliš nesnesitelný a tak se ho hleděla zbavit, hledajíc si nějaké vlastní zaměstnání. Někdy prováděla jisté zvláštní práce pro londýnský tisk a konala je takovým způsobem, že její jméno vešlo ve známost na Fleet Street.* K nalezení tohoto východiska jí značně pomohl jeden starý přítel jejího otce – a snad také dobrý známý čtenáře – pan Edward Malone z Daily Gazette.

Malone byl dosud stejným siláckým Irčanem, který kdysi vyhrál mezinárodní pohár v rugby, ale i jeho život poněkud stlačil a učinil z něho člověka skromnějšího a rozváznějšího. Vzdal se mnohého, když nadobro odkládal svoje fotbalové boty. Možná, že jeho svaly poněkud ochably a jeho šlachy ztuhly, ale jeho duše byla hlubší a ve větší činnosti. Chlapec byl mrtev, ale zrodil se muž. Osobně se změnil jenom málo, ale měl silnější vousy, záda měl poněkud ohnutá a na čele se mu objevilo několik rýh, svědčících o hlubokém myšlení. Poválečné

* Londýnská hlavní třída, na které jsou redakce předních deníků. Pozn. překl.

poměry a problémy nového světa na něm zanechaly svoje stopy. Jinak se dopracoval jistého jména v žurnalistice a v jisté míře též v literatuře. Byl dosud svobodný, ač byli někteří lidé, kteří se domnívali, že tento jeho stav silně kolísá a že malé, bílé prstíky slečny Enidy Challengerové by jej mohly změnit. Jisté bylo, že oba byli dobrými kamarády.

Byl nedělní večer v měsíci říjnu a světla se právě počínala míhat skrze mlhu, která od časného jitra obklopovala celý Londýn. Byt profesora Challengeera ve Victoria West Gardens byl ve třetím patře a mlha jako by hustě spočívala na samých oknech a tichý bzukot zmírněného nedělního provozu přicházel nahoru z neviditelné třídy, která se rýsovala pouze rozptýlenými skvrnami kalných světel. Profesor Challenger seděl u krbu, natahuje k ohni svoje tlusté, poněkud zkřivené nohy a jeho ruce vězely hluboko v kapsách jeho spodků. Jeho oděv jevil trochu výstřednosti geniálních lidí, neboť měl na sobě košili s volným límečkem, hedvábnou vázanku kaštanové barvy s velikým uzlem a černý smoking ze sametu, který mu zároveň s jeho splývajícími vousy dodával vzezření nějakého staršího bohéma – umělce. Po jeho boku seděla jeho dcera, připravená k odchodu. Měla na hlavě miskovitý klobouk, černý oděv s krátkou sukničkou a všechny jiné módní vynálezy, kterými se ženám podařilo deformovat přírodní krásy. Zatím Malone, s kloboukem v ruce, čekal u okna.

„Myslím, že bychom již měli jít, Enido. Je již skoro sedm hodin!“ pravil Malone.

Oba totiž psali společně články do novin o londýnských náboženských sektách a každého nedělního večera se scházeli, aby vyhledali nějakou novou a získali tak rukopis pro nedělní Gazetteu.

„Počíná se to teprve o osmé, Tedy,* máme ještě spoustu času.“

„Usedněte, pane! Usedněte!“ zahučel Challenger a počal se tahat za vousy na bradě, což bylo jeho zvykem,

* Zdrobnělé Edward. Pozn. překl.

když byl ve špatné náladě. „Nic mne tak nerozčiluje, jako když mně někdo stojí za zády. Je to zbytek atavismu* a strach před nějakou dýkou – ale existuje to dosud! Tak je to dobře! Pro Boha, odložte také klobouk! Vypadáte, jako byste chtěl včas stihnout vlak!“

„To již tak přináší novinářský život,“ pravil Malone.

„Když se nám nepodaří onen věčný vlak zastihnout, zůstaneme na holičkách. I Enida to začíná chápat. Avšak jak pravíte, máme přece jen dost času!“

„Kam až jdete?“ tázal se Challenger.

Enida se podívala do malého zpravodajského zápisníku.

„Byli jsme již v sedmi církvích. Byli jsme ve Westminsterském opatství, kde je bohoslužba ve formách nejmalebnějších, pak u Svaté Agáty, kde je Vysoká církev, a na Tudorském náměstí, kde je Nízká. Pak jsme byli ve westminsterské katedrále, kde jsou katolíci, v Endell Street, kde jsou presbyteriáni, a na Gloucesterském náměstí, kde jsou unitáři. Ale dnešního večera se chceme pokusit o něco nového. Navštívíme spiritualisty.“

Challenger zafuněl jako rozhněvaný buvol.

„A příští týden půjdete do blázince, jak se domnívám,“ řekl. „Nechcete mně snad namluvit, Malone, že ti duchaři mají svoji vlastní církev?“

„Již jsem se o tom přesvědčil,“ odpověděl Malone.

„Vždycky si opatřím fakta a čísla, než se pustím do nějaké práce. Oni mají ve Velké Británii přes čtyři sta úředně zapsaných chrámů.“**

Challengerovo zafunění znělo teď jako od celého stáda buvolů.

„Zdá se mi, že lidská pošetilost a důvěřivost nemá opravdu hranic. Homo sapiens! Homo idioticus!***

A ke komu se modlí – k duchům?“

„Nuže, to právě chceme zjistit. Myslím, že z toho bude nějaký článek. Nemusím vás ujišťovat, že úplně sdílím vaše názory, ale v posledních dnech jsem několikrát

* Vlastnost zděděná po prapředcích. Pozn. překl.

** Tyto údaje se zakládají na pravdě. V Anglii a Americe nazývají spiritualisté domy svých schůzek chrámy. Pozn. překl.

*** Tj. člověk rozumný, člověk blbý. Pozn. překl.

mluvil s doktorem Atkinsonem z nemocnice St. Mary. Víte, že jeho pověst jako lékaře začíná narůstat.“

„Slyšel jsem o něm – jeho oborem jsou choroby mozko-míchové.“

„Ano, to je on. Je to rozumný muž a je považován v psychickém badání za autoritu – tak totiž nazývají teď novou vědu, která se obírá těmito předměty.“

„Tak – vědu!“

„Nu, tak tomu říkají! Zdá se, že tyto lidi bere vážně. Když potřebuji nějaký citát, jdu se s ním poradit, poněvadž odbornou spiritualistickou literaturu má v malíčku. Jmenuje je »průkopníky lidského pokolení!«“

„Průkopníky do blázince!“ zamručel Challenger. „A – literaturu! Jakoupak mají literaturu?“

„Nuže, to pro mě bylo nové překvapení. Atkinson má pět set svazků, ale stěžuje si, že jeho psychická knihovna není úplná. Musíte vědět, že je literatura francouzská, německá, vlašská – právě tak jako naše!“*

„Nu, díky Bohu, že celé to bláznovství není shrnuto jen ve staré, dobré Anglii. Je to morový nesmysl.“

„Přečetl jste to vše, otče?“ tázala se Enida.

„Zdali jsem to přečetl! Já, který má tolik jiných zájmů a přitom ani špetku času ani ne pro polovinu toho! Enido, jsi opravdu směšná!“

„Lituji, otče! Ale mluvil jste s takovým přesvědčením, že jsem se domnívala, že o tom něco víte.“

Challengerova obrovská hlava se otočila a jeho lví pohled spočinul na dceři.

„Domníváš se snad, že logicky myslící mozek, mozek prvního řádu, musí číst a studovat, aby odhalil zjevné pošetilosti? Mám snad studovat počty, abych někoho usvědčil ze lži, když mně řekne, že dvě a dvě je pět? Musím studovat fyziku, nanovo si osvojit její zásady, protože nějaký darebák nebo blbec tvrdí, že se stůl může zvednout do vzduchu navzdory zákonu tíže? Je snad třeba pěti set svazků, aby nás poučily o věci,

* Conan Doyle v jednom svém spise udává, že spiritualistická literatura čítá asi 60 000 svazků, nehledě na časopisy. Pozn. překl.

která je dokázaná u každého policejního soudu, když odhalí nějakého podvodníka? Enido, stydím se za tebe!“

Jeho dcera se však vesele zasmála.

„Nuže, tatínku, nemusíte na mne tak řvát – já se vzdávám! Ve skutečnosti mám stejné pocity jako vy!“

„Nicméně,“ ozval se Malone, „někteří lidé dobrých zásad je podporují. Nenahlížím, jak se můžete posmívat Lodgeovi, Crookesovi a jiným!“*

„Nebuďte směšný, Malone. Každý velký duch má svoji slabou stránku. Je to jakási reakce proti všemu zdravému v jeho rozumu. U takových lidí naleznete náhle nějakou žilku rozhodného nesmyslu. Tak se to má s těmito muži. Ne, Enido, nečetl jsem jejich vývody a také je číst nechci – některé věci jsou mimo náš okruh. Když si položíme veškeré staré otázky, jak bychom mohli jít kupředu s novými? Tato věc je odbyta zdravým rozumem, anglickým zákonem a také všeobecným souhlasem každého rozumného Evropana.“

„Tak to je!“ řekla Enida.

„Avšak,“ pokračoval profesor, „mohu připustit, že jsou někdy omluvy stran omylů v těchto předmětech.“ Klesl hlasem a jeho velké, šedé oči se smutně zadívaly do prázdna. „Znám případy, kdy nejchladnější rozum – i můj vlastní rozum – mohl být na okamžik otřesen.“

Malone cítil, že by mohl mít nějaký námět ke článku.

„Tak?“ pravil.

Challenger váhal. Zdálo se, že ve svém nitru zápasí. Chtěl mluvit, ale slova, která chtěl říci, mu působila bolest. Pak s netrpělivým a náhlým pohybem začal vyprávět:

„Nikdy jsem ti toho neřekl, Enido. Bylo to... příliš – příliš intimní. Snad také příliš absurdní. Styděl jsem se,

* Lodge, profesor fyziky a rektor university v Birminghamu. Jeden z nejproslulejších badatelů ve fyzice a zejména v oboru elektřiny a podstaty hmoty. Crookes, profesor chemie na londýnské universitě. Byl předsedou Anglické chemické společnosti. Byl to jeden z nejvýznamnějších učenců naší doby. Objevil prvek thalium. Pozn. překl.

že mne to tak rozechvělo. Ale dokazuje to, že i nejlépe vyrovnaný duch může být znenadání překvapen.“

„Tak?“ řekl zase Malone.

„Bylo to po smrti mé ženy. Vy jste ji znal, Malone. Dovedete uhodnout, co to pro mne znamenalo. Bylo to večer po jejím spálení... strašné, Malone, strašné! Viděl jsem její drobné tělo sklouznout dolů, dolů... potom se objevila záře plamenů a pak dvířka zabouchla.“ Jeho mohutné tělo se třásló a on si svojí velikou, srstnatou rukou přejel přes oči.

„Nevím, proč vám to vypravuji. Zdá se, že to přivodil předešlý hovor. Možná, že je to pro vás výstraha. Toho večera – večera po spálení – jsem dlouho seděl ve velikém sále. Ona tam byla také,“ ukázal na Enidu. „Usnula v křesle, ubohá dívka. Znáte dům v Rotherfieldu, Malone! Bylo to ve veliké síni. Seděl jsem u krbu a celá místnost byla zahalena do hlubokého stínu a i moje duše byla ve stínu. Byl bych poslal Enidu na lože, ale ona odpočívala opřena v křesle a tak jsem ji nechtěl probouzet. Byla snad jedna hodina k ránu – pamatuji se, že skrze barevné sklo v okně svítil měsíc. Seděl jsem a hloubal. Vtom se náhle ozval nějaký zvuk.“

„Tak?“

„S počátku byl tichý – jako tikání. Pak se stával hlasitější a zřetelnější – bylo to jasné – tuk – tuk – tuk. Ale teď přicházím k podivné shodě okolností, k oné věci, ze které vyrůstají báchorky, když je něco takového v rukou důvěřivých lidí. Musíte totiž vědět, že moje manželka klepala na dveře zvláštním způsobem. Bylo to opravdu jako drobný úryvek popěvku, který zahrála svými prsty. Zvykl jsem si to také a tak jsme oba věděli, když druhý z nás zaklepal. Nuže a tu se mi zdálo – ovšem moje mysl byla napjatá a abnormální –, že tukání se ozývalo ve známém rytmu jejího klepání. Nemohl jsem uhodnout, odkud přichází. Můžete si představit, jak horlivě jsem se o to pokoušel. Bylo to nade mnou, kdesi v trámovi. Ztratil jsem pojem o čase. Řekl bych, že se to opakovalo nejméně dvanáctkrát.“

„Ach, tatínku, o tom jste mi nikdy neřekl!“

„Nikoliv, ale probudil jsem tě a požádal tě, abys se mnou byla na chvíli tiše vzhůru.“

„Ano, pamatuji se na to.“

„Nuže, seděli jsme, ale nic se neudálo. Neozval se již jediný zvuk. Ovšem, byl to klam. Nějaký hmyz ve dřevě. Nebo to klepala břechtanová větvička na zeď. Jen můj mozek k tomu přidal onen rytmus. Tak ze sebe činíme děti a pošetilce. Ale poskytlo mně to jisté poučení. Viděl jsem, jak i člověk prozíravý může být oklamán vlastním duševním pohnutím.“

„Ale jak víte, pane, že to přece jen nebyla vaše manželka?“

„Směšné, Malone! Směšné, pravím! Pravím vám, že jsem ji viděl v plamenech. Co tedy zbylo?“

„Její duše nebo její duch!“

Challenger zavrtěl smutně hlavou.

„Když se to drahé tělo rozpadlo ve své součástky – když jeho plyny odešly do vzduchu a když se jeho ostatní pevné zbytky proměnily v šedý popel – byl konec. Nic jiného nezbylo. Dohrála svoji úlohu, hrála ji krásně a ušlechtilě. Bylo skončeno. Smrtí končí vše, Malone. Takové řeči o duši jsou animismem* divochů. Je to pověra, je to mythus. Jako fyziolog bych chtěl přivodit zločin nebo ctnost ovládnutím cévní soustavy nebo mozgovým podrážděním. Operativním zákrokem bych mohl učinit z Jekylla Hydeho.** Někdo jiný by to zase svedl

* Animismus (od anima, tj. duše) je nauka nebo názor nebo víra, že člověk má nesmrtelnou duši. V jiném smyslu je animismus hypotéza, že výjevy, které se odehrávají ve spiritualistických sezeních, jsou způsobeny vlastní duší média a nikoliv duchy zemřelých. Podle této nauky může duše člověka za jistých okolností vystoupit z těla, které je na čas v hlubokém spánku (trance), aby pak prováděla všechny okultní výjevy, pohyb předmětů bez dotyku, přínosy, materialisace lidských údů nebo celých postav apod. Tento názor zastávají mnozí okultisté a vysvětlují jím také všechny jevy, které se vyskytovaly u středověkých čarodějnic a magiků. Spiritualismus naopak učí, že ony jevy činí duchové zemřelých. Podle zkušeností se děje obojí a nelze tak snadno rozeznat v daném případě činitele. Pozn. překl.

** „Dr. Jekyll a Mr. Hyde“ je román od slavného anglického spisova-

psychologickou sugescí.* A ještě jinak to může učinit alkohol. Také jedy působí podobně. Směšné, Malone, směšné! Kam strom padne, tam leží! Není prázdného probuzení po smrti... noc – věčná noc... a dlouhý odpočinek pro unaveného dělníka.“

„Nu, to je smutná filosofie.“

„Lepší smutná nežli nesprávná.“

„Snad je to pravda. Je mužné a silné, když se dovedeme dívat do tváře nejhoršímu. Nechci vám odporovat. Můj rozum s vámi souhlasí.“

„Ale moje instinkty jsou proti tomu!“ zvolala Enida.

„Ne, ne, nikdy tomu neuvěřím.“ A pak ovinula svoje paže o mohutnou, býčí šíji svého otce. „Neříkejte mně, tatínku, že vy s celým svým složitým duchem a podivuhodnou duší nebudete pak mít o nic více života než rozbité hodiny!“

„Čtyry džbery vody a pytel soli,“** pravil Challenger a s úsměvem se vymanil z objetí své dcery. „Z toho je opravdu tvůj otec, milé děvče, a nejlépe bude, když se s tím tvá duše smíří! Ale je již za dvacet minut osm. Vraťte se sem, Malone, budete-li moci, a vypravujte mně pak o svém dobrodružství mezi těmi šilenci.“

tele R. L. Stevenzona, který v něm líčí takzvanou záměnu osobnosti, jež byla již často pozorována u jistých jednotlivců. Běží o muže, který ztrácel na jistá období paměť a pak v něm jednala jiná osoba, opačného charakteru. Po čase zase paměť nabyl, ale nevěděl nic o svých činech v onom stavu zmatení smyslů. Pozn. překl.

* Psychologickou sugescí míní autor vnuknutí jistých představ v hypnose. Vhodně volenou sugescí lze skutečně výchovně působit na lidskou povahu, zvláště se to osvědčilo u nezvedených dětí nebo mladých zločinců. Pozn. překl.

** Naše hmotné tělo je skutečně složeno jen z uvedených částek.

2 / Kapitola, ve které je popsán jeden večer v podivné společnosti.

Milostná pletka mezi Enidou Challengerovou a Edwardem Malonem není pro čtenáře ani v nejmenším zajímavá, a sice z prostého důvodu, že ani v nejmenším nezajímá spisovatele. Neviditelné a nepozorovatelné lákadlo nezrozeného dítěte je u všech mladých lidí všední věcí. Ale v této kronice se chceme zabývat věcmi méně všedními a nanejvýš zajímavými. O poměru mezi oběma mladými lidmi byla učiněna zmínka jen proto, aby byly vysvětleny projevy upřímného a důvěrného přátelství, ke kterým v našem vypravování dochází. Jestli se lidské pokolení v něčem opravdu zlepšilo – alespoň v anglo-keltských zemích –, pak v tom, že prvotní náklonnosti a lstivé šalby minulosti se uvolnily a mladí muži a ženy se mohou stýkat na stejné úrovni, na úrovni čistého a poctivého přátelství.

Drožka dovezla oba dobrodruhy do Edgware Road a pak do jedné postranní ulice, která se jmenuje „Helbeck Terrace“. Asi v její polovině byla temná čára domů přerušena zářící mezerou, kde se z otevřených vrat hrnula do ulice záplava světla. Drožka se zastavila a drožkář otevřel dvířka.

„Zde je spiritualistický chrám, pane,“ řekl. Když pak pozdravil za udělené spropitné, dodával sípavým hlasem člověka, který je zvyklý na každé počasí: „Řekl bych, že je to hloupost a pitomost, pane.“ Když tak ulevil svému svědomí, vylezl zase na kozlík a za okamžik se zadní rudá svítlna jeho vozu proměnila v kruh mizející v temnotě. Malone se zasmál.

„Hlas lidu, Enido! Veřejnost se dosud dále nedostala!“

„Nu my jsme se vlastně také dále nedostali!“

„Ano, ale jsme hotovi poskytnout jim příznivé příležitosti, kdežto tento drožkář, jak se mi zdá, nechce. Propána, budeme mít štěstí, jestli se tam dostaneme!“

U vchodu byl zástup a nějaký muž stál proti němu na schodech u dveří a mával rukama, aby dav zadržel.

„Je to marné, přátelé! Lituji velice, ale nemůžeme si pomoci. Dvakrát nám hrozilo stíhání, že jsme dovolili, aby byla naše místnost přeplněna.“ Pak počal žertovat. „Nikdy jsem neslyšel, že by pro něco takového upadla některá pravověrná církev do nesnází. Opravdu, pane, nestalo se to!“

„A já jsem přišla až z Hammersmithu,“ zalkal nějaký hlas. Světlo dopadalo na horlivou a úzkostlivou tvář malé ženy v černých šatech, která držela na rukou děcko.

„Vy jste přišla kvůli jasnovidce, paní,“ pravil uvaděč s pochopením. „Víte co, dejte mi svoji adresu, já vám napíši a paní Debbsová vám poskytne sezení zdarma. To bude lepší, než kdybyste v davu chtěla počítat s náhodou, když při nejlepší vůli nemůže dojít na každého. Budete ji mít alespoň sama pro sebe. – Ale pane, je marné se strkat... Co je to? Tisk?“

Po těch slovech uchopil Malonea za loket.

„Řekl jste tisk? Oh, tisk nás bojkotuje, pane. Jestli o tom pochybujete, podívejte se jen do týdenního seznamu bohoslužeb v sobotních Timesech. Z toho byste nepoznal, že existuje něco jako spiritualismus... U kterého jste listu, pane?... V Daily Gazette?... Nu tak, nu tak, je vidět, že pokračujeme! A tato dáma též?... Tedy zvláštní článek, to je hezké!... Držte se mne, pane, a já se přičiním – uvidíme, co bude možno! Zavřete dveře, Joe! Je to marné, přátelé! Jestliže se trochu zlepší fond na stavbu budovy, budeme mít pro vás víc místa. Nuže, slečno, tudy, je-li vám libo!“

Ukázalo se, že „tudy“ znamená jít ulicí dolů a pak jednou postranní uličkou, kterou se dostali k malým dveřím, nad nimiž bylo rudé světlo.

„Musím vás posadit na pódium – v celé dvoraně není jediné místo k stání.“

„Bože na nebi!“ zvolala Enida.

„Budete mít krásný rozhled, slečno, a když budete mít štěstí, možná budete i vy oslovena některým duchem.“

Často se stává, že právě ti, kteří jsou nejbližší média, mají nejlepší naději. Nuže, pane, vstupte sem!“

Byl tam malý, ne příliš čistý pokojík, na jehož špinavých a obílených stěnách viselo několik klobouků a svrchníků. Nějaká hubená žena, přísného pohledu, s očima, které jí hořely za brýlemi, si hrála vyzáblé ruce u malého ohně v kamnech. Nějaký veliký a tlustý muž s bezkrevnou tváří, skořicovými kníry a zvláštníma očima, jaké mívají námořníci konající daleké cesty, stál zády k ohni v typické anglické póse. Skupinu doplňoval malý holohlavý muž s brýlemi s rohovou obrubou a jeden velmi hezký a silný mladík v modrém vycházkovém oděvu.

„Ostatní šli již na pódium, pane Peeble. Je tam pouze pět sedadel pro nás,“ řekl onen tlustý muž.

„Vím to, vím to,“ odpověděl muž, kterému říkali pan Peeble. Jak se teď ve světle ukázalo, byl to nervosní, hubený a šlachovitý člověk. „Ale zde jsou zástupci tisku, pane Bolsovere. Daily Gazette – zvláštní článek... jmenují se Malone a Challengerová. Zde je pan Bolsover, náš předseda. Zde paní Debbsová z Liverpoolu, slavná jasnovidka. Zde je pan James a tento vysoký mladý muž je pan Hardy Williams, náš rázný tajemník. Pan Williams vybírá na fond pro budovu. Dejte si pozor na kapsy, když je pan Williams nablízku!“

Všichni se smáli.

„Sbírka přijde později,“ řekl pan Williams s úsměvem.

„Dobry a povzbuzující článek je naší nejlepší sbírkou,“ pravil tlustý předseda. „Byl jste již někdy na schůzi spiritualistů, pane?“

„Ne,“ odpověděl Malone.

„Domnívám se tedy, že mnoho o věci nevíte?“

„Ne – nevím.“

„Nu, pak musíme očekávat přísný posudek. S počátku se do toho pustíte z hlediska humoristického. Musíme očekávat, že to vyličíte velmi komicky. Nevím sice, co by v tom bylo žertovného, když běží o ducha například naší zemřelé manželky, ale je to věc vkusu a také vědění.

Když to neznají, jak lze čekat, že by to přijali vážně? Nekárám je pro to! Většinou jsme byli kdysi právě takoví. Byl jsem též skeptik a materialista, až mne z toho jednou vytrhl můj starý otec, který přišel jako duch.“

„Dobře učinil!“ řeklo liverpoolské médium.

„To bylo poprvé, kdy jsem také shledal, že mám sám mediální síly. Viděl jsem ho tak, jako teď vidím vás.“

„Byl jedním z nás, když byl vtělen?“

„Nevěděl nic, tak jako já. Ale tam na druhé straně pokračují úžasně rychle, když se dostanou do styků s pravými lidmi.“*

„Je nejvyšší čas!“ řekl pan Peeble, zavíraje víčko svých hodinek. „Vy budete sedět vpravo od předsedy, paní Debbsová. Půjdete napřed? Pak vy, předsedo. Pak vy dva a poté já. Vy jděte vlevo, pane Hardy Williamsi, a řiďte zpěv. Je třeba, aby se obecenstvo trochu roze-
hřálo, a vy to dovedete. Nuže tedy, prosím!“

Pódium bylo již naplněno, ale příchozí se ubírali dopředu za tlumeného, důstojného vítání. Pan Peeble se trochu tlačil a napomínal, a tak se na konci lavic objevila dvě místa, na která usedla Enida s Malonem. Toto uspořádání se jim dobře hodilo, poněvadž za clonou lidí před sebou mohli dobře používat své zápisníky.

„Jaký máte dojem?“ zašeptala Enida.

„Dosud nemám žádný!“

„Já též ne,“ pravila Enida, „ale přesto je to velmi zajímavé.“

Lidé, kteří něco berou vážně, jsou vždy zajímaví, ať s nimi souhlasíte či nikoliv, a zde není možno pochybovat, že tito lidé jsou nejvýš vážní. Dvorana byla nabita,

* Zde je třeba vysvětlit, že podle zkušeností spiritualistů mnozí duchové, ti, kteří za živa nevěřili v posmrtný život, nevědí, že se ocitli v jiném světě, když se po smrti probudí v říši duchů. Mnozí z nich dlouhá léta bloudí a nesmírně trpí samotou a z jiných příčin, poněvadž jsou často v úplné tmě. Je v tom logika, neboť myslím, že ten kdo věřil jen v tělesný život, má dosud hmotné tělo, když po smrti žije dál. Takové duchy přivádějí k poznání pravého stavu mnohé spiritualistické kruhy. To jsou právě lidé, o nichž je zmínka v textu. Pozn. překl.

a když jste se dívali dolů, viděli jste řady zdvižených obličejů, podivně stejných typů, přičemž sice převládaly ženy, ale muži se jim co do počtu značně blížili. Ráz těchto přítomných neprozrazoval ani přílišnou významnost ani velkou vzdělanost, ale byl to nepopíratelně typ poctivých, zdravých a rozumných lidí. Byli tu malí obchodníci, prodavači a prodavačky z krámů, lepší řemeslníci, ženy z nižších a středních tříd sklíčené domácími starostmi, někdy také mladí lidé, hledající nějakou sensaci – takový dojem činilo shromáždění na vycvičeného pozorovatele Malonea.

Tlustý předseda se zvedl a vztáhl ruku.

„Milí přátelé,“ pravil, „zase jsme musili vyloučit velmi mnoho lidí, kteří chtěli být dnes večer s námi. Vše je otázkou stavebního fondu a pan Williams, který sedí zde vlevo, bude rád, když se mu stran toho přihlásíte. Minulého týdne jsem byl v jednom hotelu a tam měli v přijímací kanceláři pověšené návštěví: »Šeky se nepřijímají«. Náš bratr Williams mluví jinak. Jen to s ním zkuste!“

Obecenstvo se smálo. Ovzduší se podobalo tomu, jaké vládne spíše v síni pro přednášky nežli v nějakém chrámu.

„Než usednu, chci se ještě zmínit o jedné věci. Nejsm zde, abych mluvil. Jsem tu pouze jako předsedající a této úloze chci dostát. Žádám od vás obtížnou věc. Chci, aby spiritualisté nepřicházeli za nedělních večerů. Zabírají místo tazatelům, kteří to potřebují. Vy můžete použít dopolední bohoslužby. Pro naši věc je lepší, když zde bude místo pro cizince. Vy to již znáte a poděkujte za to Bohu. Dejte teď příležitost také jiným!“ Poté předseda ztěžka klesl do svého křesla.

Pan Peeble vyskočil. Bylo zřejmé, že je to muž užitečný pro vše, člověk, jaký se objevuje v každé společnosti a který ji nepochybně také ovládne. Se svým hubeným a horlivým obličejem a vymršťujícíma se rukama byl něco víc než živý drátek – byl celým svazkem živých drátků. Zdálo se, že z konců jeho prstů srší elektřina.

„Hymna, číslo první!“ vykřikl.

Harmonium zahučelo a shromáždění vstalo. Byla to krásná hymna a všichni ji pěli s chutí.

„Světlem prošel živý dech,
s nebes věčných břehů,
duše, které odešly,
nesou lásku, něhu.“

A když zazněl refrén, ve zpívajících hlasech bylo slyšet jisté nadšení:

„A tak pějeme s radostí,
jásot v srdce vniká:
»Hrobe, kde tvé vítězství,
smrti, kde tvá dýka?«“

Ano, tito lidé to mínili dozajista vážně. A zdálo se, že duševně nejsou nijak slabší než jejich spolubližní. Přece však Enida i Malone cítili velikou soustrast, když se na ně dívali. Jak je smutné, když jsou zklamáni ve věci tak vážné jako tato, když jsou šizeni podvodníky, kteří zneužívají jejich nejposvátnějších citů a jejich milovaných mrtvých jako záminky, aby je mohli podvádět! Co vědí tito lidé o zákonech důkazů, o chladných a nezměnitelných výrociích vědeckých zákonů? Ubozí, vážní, poctiví a klamaní lidé!

„A teď!“ vykřikl pan Peeble, „požádáme pana Munroa z Austrálie, aby nám přednesl nějakou modlitbu.“

Jakýsi podivný starý muž s rozčuchanými vousy a s dřímajícím ohněm v očích se zvedl a několik vteřin tak stál, dívaje se k zemi. Pak počal pronášet modlitbu, velmi prostou a naprosto nepřipravenou. Malone zachytil první větu: „Ach, Otče, jsme lidmi velmi nevědomými a nevíme dobře, jak se máme k Tobě blížit, ale chceme se k Tobě modlit, jak nejlépe dovedeme.“ Vše bylo v této pokorné tónině. Enida a Malone si vyměnili rychlý pohled správného ocenění.

Pak byla zapěna ještě jedna hymna, která však neměla tak veliký účinek jako prvá, a potom předseda oznámil, že pan James Johnes ze Severního Walesu přednese

v transu řeč, která bude obsahovat názory známého jeho řídicího ducha Alasha z Atlantis.*

Pan James Jones, malý mužík rychlých pohybů a rozhodného chování, oděný do vybledlých kostkovaných šatů, předstoupil do popředí, a když asi minutu stál tiše, jakoby v hlubokém zadumání, náhle sebou prudce trhl a začal mluvit. Nutno říci, že kromě strnulého pohledu a zírání do prázdna nebylo nic, co by prozrazovalo, že mluví někdo jiný než pan James Jones ze Severního Walesu. Nutno také poznamenat, že otrásl-li se pan Jones na počátku, došlo později na posluchačstvo, aby se otrásl také. Když připustíme, že jeho tvrzení bylo pravdivé, dokázal jasně, že duch z Atlantis může být dokonale nudný. Mluvil rozvláčně, ploše a nejapně, a Malone pošeptal Enidě, že je-li Alasha správnou ukázkou obyvatelstva oné země, je jen dobře, když jeho domovinu bezpečně pohltí Atlantický oceán.** Když se pak s novým komickým otřesem probudil z transu, vyskočil předseda s křesla s neobvyklou křepkostí, což dokazovalo, že se chce vyhnout nebezpečí, aby se snad Atlantovec nevrátil.

„Dnešního večera,“ zvolal, „je zde přítomna paní Debbsová, známá jasnovidka z Liverpoolu. Paní Debbsová, jak již mnozí z vás vědí, je bohatě nadána některými dary ducha, o nichž mluví svatý Pavel, a mezi nimi je také dar rozeznávání duchů. Tyto věci jsou podepřeny zákony, které nemůžeme ovládnout, ale je k tomu

* Mluvicí média jsou obvykle ovládnuta duchy tak dokonale, že jsou v bezvědomí. Tento stav se nazývá u spiritualistů trans, což vlastně znamená vytržení. Atlantis je veliká pevnina, která se před několika miliony lety propadla sopečným výbuchem ohromných rozměrů do moře, které nese její jméno. Tisíce dokladů, že Atlantis skutečně existovala, nalezne čtenář ve vědeckém spisu Američana Donellyho: „Atlantis, svět předpotopní“, který vyšel též v českém překladu. Pozn. překl.

** Ve spiritualistických projevech dochází velmi zhusta k nesmyslům a prázdnému tlachání, protože duchové mnohých lidí, pokud nepokročili (dle učení spiritualistů), nevědí o nic víc, než věděli zaživa. Je příznačné, že to autor nezakrývá, nýbrž věc líčí podle pravdy. Ony otřesy před transem a po něm jsou pozorovány skoro u každého mluvicího média. Pozn. překl.

podstatně třeba sympatického ovzduší, a proto vás paní Debbsová žádá o dobré myšlenky a modlitby, až se bude snažit vstoupit do styku s některými světelnými bytostmi z druhého břehu, které nás snad dnešního večera poctí svojí přítomností.“*

Předseda se posadil a paní Debbsová vstala za diskrétního potlesku. Stála pak před čekajícím posluchačstvem a byla velmi hubená a bledá, ale vysoké postavy. Měla orlí profil a její oči jasně zářily za brýlemi se zlatou obrubou. Hlavu měla skloněnou. Zdálo se, že něčemu naslouchá.

„Záchvěvy!“ vykřikla konečně. „Potřebuji pomocné záchvěvy! Prosím vás, zahrajte mně na harmonium nějaký verš!“

Nástroj zahučel doprovod k písni „Ježíši, miláčku mé duše!“. Obecenstvo sedělo tiše v očekávání a trochu v uctivé bázni. Síní nebyla příliš jasně osvětlena a v koutech číhaly temné stíny. Médium dosud sklánělo hlavu, jako by napínalo sluch. Pak zvedlo ruku a hudba umlkla.

„Hned! Hned! Všeho do času!“ řekla žena, obracejíc se k někomu neviditelnému. Potom řekla ke shromáždění: „Cítím, že podmínky nejsou dnes večer právě nejlepší. Ale přičiním se co nejlépe a oni také. Ale nejdříve k vám musím promluvit!“

A pak mluvila. To, co pravila, se oběma cizincům zdálo jako naprostý žvást. Nebyl v tom logický smysl a spojení, ač tu a tam některá fráze nebo věta upoutala pozornost. Malone vložil svoje plnicí pero do kapsy. Bylo zbytečné zapisovat výroky šílené ženy. Jakýsi spiritualista, který mu seděl po boku, viděl jeho zmatek a nechuť a naklonil se k němu.

„Ona se ladí. Hledá délku své vlny,“ zašeptal k novináři. „Vše záleží na vibracích. Ach, již to má!“

Žena se zamlčela uprostřed věty. Její dlouhá paže a chvějící se ukazováček se napřáhly. Ukazovala na jednu starší ženu, sedící ve druhé řadě.

* Čím dokonalejší je duch člověka, tím je zářivější pro toho, kdo jej vidí. Nedokonalí duchové jsou temní. Pozn. překl.

„Vy! Ano, vy s tím rudým perem. Ne, ne vy, ta silná paní vpředu. Ano, vy! Za vámi se objevuje duch. Je to muž. Je to vysoký muž – měří snad šest stop. Má vysoké čelo, oči modré nebo šedé, dlouhou bradu, hnědé vousy a ve tváři vrásky. Poznáváte ho, milá přítelkyně?“

Tlustá žena vypadala poděšeně, ale vrtěla hlavou.

„Nuže, snad budu s to, abych vám pomohla. Drží ve výši nějakou knihu – hnědou knihu se sponou. Je to účetní kniha, jakou mají v pisárnách. Čtu slova: »Kaledonská pojišťovna«. Pomohlo vám to?“

Tlustá žena našpulila rty a prudce zavrtěla hlavou.

„Nuže, mohu vám povědět ještě něco dalšího. Zemřel po dlouhé nemoci. Poznávám, že to byla choroba plicní – záducha.“

Tlustá žena dosud nic nechápala, ale nějaká malá, hněvivě vypadající a červená žena, která seděla o dvě místa dále, najednou vyskočila.

„To je můj muž, paní! Řekněte mu, že s ním již nechci nic mít!“ A posadila se s největší rozhodností.

„Ano, je to správně! Teď se k vám blíží. Dříve byl u té druhé ženy. Chce vám říci, že lituje. Víte přece, že by nebylo dobře chovat k zemřelým tvrdé city. Odpusťte a zapomeňte. Již je po všem. Slyším pro vás poselství, které zní: »Učiň to a moje požehnání budiž s tebou!« Znamená to pro vás něco?“

Pohněvaná paní vypadala teď poděšeně a přísvedčovala.

„Výborně,“ řekla jasnovidka a pak náhle napřáhla ukazováček směrem k zástupu u dveří. „Platí to vojínovi!“ řekla.

Nějaký vojín v khaki stál před skupinou jiných lidí a vypadal velmi překvapeně.

„Co je pro mne?“ tázal se.

„Je zde nějaký vojín. Má odznaky desátníka. Je to vysoký muž a má prošedlé vlasy. Na ramenou má žluté pruhy. Vidím začáteční písmena J. H. Znáte ho?“

„Ano – ale on je mrtev!“ řekl voják.

Nevěděl totiž, že je to schůze spiritualistů a celé to jednání mu bylo tajemstvím. Jeho sousedé mu věci rychle

vysvětlovali. „Bože můj!“ zvolal vojín a pak zmizel za všeobecného tichého smíchu. V přestávce slyšel Malone neustálé mumlání média, které mluvilo s někým neviditelným.

„Ano, ano, počkejte, až na vás dojde! Mluvte, ženo! Nu, postavte se vedle něho. Jak bych to mohla vědět? Ano, učiním to, budu-li moci.“ Byla jako uvaděč nebo dveřník v divadle, který řídí přístup obecenstva.

Její následující pokus byl naprostým nezdarem. Jakýsi usedlý muž s hustými licousy na tvářích nechtěl mít naprosto nic s jistým starším pánem, který tvrdil, že je jeho příbuzný. Médium pracovalo s podivuhodnou trpělivostí a přicházelo vždy s novými a novými podrobnostmi, ale věc nijak nepostupovala.

„Jste spiritualista, příteli?“

„Ano, již deset let.“

„Nuže, pak víte, že jsou často obtíže.“

„Ano, vím to.“

„Přemýšlejte o tom. Možná, že na to přijdete později. Musíme to nechat tak, jak to je. Jen lituji vašeho přítele.“

Pak byla přestávka, ve které si Malone s Enidou šeptali důvěrné poznámky.

„Co o tom soudíte, Enido?“

„Nevím. Jsem zmatena.“

„Já se domnívám, že polovina toho je uhodnuta a druhá polovina se dá vysvětlit pomocí důvěrníků. Ti lidé jsou vesměs téže církve a přirozeně navzájem znají svoje záležitosti a životní okolnosti. A kdyby je neznali, mohou se zeptat.“

„Někdo řekl, že je to první návštěva paní Debbsových!“

„Ano, ale mohli ji na to snadno připravit. Je to vše chytrácký podvod a klam. Musí to tak být – představte si, co by to znamenalo, kdyby tomu tak nebylo!“

„Snad je to telepatie.“*

* Mnohé mediální a spiritualistické jevy lze skutečně vysvětlit telepatii nebo přenosem myšlenek, což je věc, která byla již často dokázána vědecky, např. ruským profesorem Kotikem. Přesto do-

„Ano, také něco z toho. Slyšte! Již je v tom zase!“
Následující pokus média byl šťastnější. Jakýsi truchlivý muž vzadu v síni hned poznal podle popisu svoji zemřelou manželku.

„Slyším jméno Walter.“

„Ano, to jsem já.“

„Ona vám říkala »Wate«?“

„Ne!“

„Nuže, teď vám říká »Wate«. Práví: »Řekni Watovi, aby ode mne pozdravoval děti!« – Má o děti starosti. Tak ji slyším!“*

„Ona se o děti vždycky starala.“

„Nu ano, duchové se nijak nemění. Nábytek – mluví něco o nábytku – říká, že jste jej odstranil. Je to správné?“

„Nu, to jsem přece mohl!“

Shromáždění se počalo chechtat. Bylo velmi podivné, jak se nejvážnější stránka neustále mísila se stránkou komickou – je to zvláštní, ale přece jenom velmi přirozené a lidské.

„Něco vám vzkazuje,“ ozvalo se médium: „Ten člověk zaplatí najednou a vše bude dobře. Buď dobrým hochem, Wate, a pak zde budeme šťastnější, než jsme byli kdykoliv na zemi.“

Oslovený muž z obecenstva si přetřel rukou oči. Zatím zřecí médium stálo nerozhodně a štíhlý, mladý tajemník se zpola zvedl a něco mu pošeptal do ucha. Žena vrhla rychlý pohled přes rameno směrem k hostům.

„Ještě se k tomu vrátím,“ pravila.

sud není telepatie uznána materialisty a racionalisty. Kdo se o věci zajímá, necht si přečte např. moji knihu „Tajné síly přírody a člověka“ (Praha, Vilímek), kde je vše podrobně vysvětleno. Rovněž okultní časopis „Psyche“ (Vinohrady, Šumavská 7.) vysvětluje tyto spleťtí záhady. Pozn. překl.

* Čtenářům, kteří neznají spiritistické jevy, mohu z vlastních zkušeností potvrdit, že duchové právě tak mluví, že mají zcela lidské starosti a bolesti a zájmy, neboť člověk po smrti zůstává zcela takový, jaký byl zaživa – jenom tělo má jiné, neviditelné a nehmátatelné. Proto také duchové zemřelých, až na velmi nepatrné výjimky, nevědí nic víc než my lidé. Pozn. překl.

Potom popsal shromáždění ještě dvě bytosti, ale oba popisy byly dosti nejasné, ač obě bytosti byly s jistou zdrženlivostí poznány. Bylo zvláštní, že podrobnosti, které líčila při těchto popisech, byly takové, že nebylo naprosto možné, aby je viděla na onu vzdálenost. Tak popisovala jednu postavu, o které tvrdila, že se vytvořila na vzdáleném konci dvorany, ale přitom udávala barvu jejích očí, jakož i podrobnosti jejího obličeje. Malone si věc zaznamenal, domnívaje se, že by to mohl využít ke zničující kritice. Právě si to zapisoval, když vtom hlas ženy zazněl hlasitěji. Zvednuv hlavu, viděl, že se k němu otočila tvář a jak se její brýle blýskají.

„Neděje se často, že bych z pódia něco vykládala,“ pravila, přičemž obracela obličej ze strany na stranu střídavě ke shromáždění a k Maloneovi, „ale máme zde dnešního večera přátele a snad by je zajímalo vstoupit do styku se světem duchů. Tam za tím pánem s knírky pod nosem se tvoří jakási bytost – ano, za pánem, který sedí vedle mladé dámy. Ano, pane, právě za vámi. Je to muž prostřední výšky, spíše malý. Je to starší muž – je mu přes šedesát, má bílé vlasy, zahnutý nos a bílé, nepřilíš dlouhé vousy na bradě, jakým se říká »kozí bradka«. Slyším, že není vaším příbuzným, nýbrž přítelem. Připomíná vám to někoho, pane?“

Malone zavrtěl hlavou s jistým opovržením. „Ten popis by se hodil skoro na každého starého muže,“ zašeptal k Enidě.

„Pokusíme se zjistit některé další podrobnosti. Onen muž má na obličejí hluboké vrásky. Řekla bych, že za svého života na zemi byl člověkem velmi popudlivým. Ve svém chování byl rychlý a nervosní. Pomáhá vám to, abyste ho poznal?“

Malone znovu zavrtěl hlavou.

„Nesmysl. Úplný nesmysl!“ zamumlal.

„Zdá se však, že tato bytost je ve velikém napětí, a proto pro ni musíme učinit co můžeme. Teď zvedá nějakou knihu. Je to učená kniha. Otvírá ji a já v ní vidím obrazy. Snad tu knihu napsal – nebo snad z ní učil. Ano, kývá hlavou – vyučoval z ní. Byl to učitel.“

Malone neodpovídal.

„Nevím, co bych ještě dál udělala. Ach, teď je tu něco! Onen muž má pod pravým obočím mateřské znaménko.“*

Malone sebou trhl, jako by byl bodnut.

„Mateřské znaménko?“ zvolal.

Spatřil, jak se brýle média zableskly.

„Jsou to dvě mateřská znaménka, jedno velké a jedno malé.“

„Můj Bože!“ vyrazil ze sebe Malone. „Je to profesor Summerlee!“

„Ach, tedy jste ho poznal! Něco vám vzkazuje: »Pozdravujte starého...« Je to jakési dlouhé jméno a začíná písmenem Ch. Nemohu však to slovo opakovat. Znamená to něco?“

„Ano.“

V témže okamžiku se médium obrátilo a popisovalo jakousi bytost někomu jinému. Avšak na pódiu teď seděl muž, jehož nitrem bylo velmi otřeseno.

V této chvíli došlo při této veřejné seanci k pozoruhodnému vyrušení, které překvapilo stejně posluchačstvo i oba hosty. Vedle předsedy se objevil jakýsi vysoký, vousatý muž s bledou tváří, který byl oděn jako nějaký lepší řemeslník a jenž klidně a důrazně zvedl pravici jako člověk, který je zvyklý vynutit si autoritu. Pak se zpola obrátil a řekl něco panu Bolsoverovi.

„Zde je pan Miromar z Dalstonu,“ řekl předseda. „Pan Miromar chce oznámit jakousi zprávu. Jsme vždycky rádi, když něco slyšíme od pana Miromara.“

Oba zpravodajové viděli obličej příchozího jen napůl, ale oba byli dojati jeho ušlechtilým chováním, jakož

* Astrální tělo, totiž tělo duchů zemřelých a ještě jiných bytostí, se přesně, do nejmenších podrobností podobá tělu člověka, jemuž náleželo. Proto lze podle těchto zjevů, i podle tzv. zjevů strašidelných, které se objevují na určitých místech, podle astrálního těla zcela přesně poznat člověka, jemuž náleželo zaživa. Bližší vysvětlení o těchto zajímavých věcech jsem podal ve svém odborném spisu „Tajné síly přírody a člověka“, Praha, Vilímek, a stejným naukám je také věnován časopis „Psyche“, který vydávám na Vinohradech, Šumavská 7. Pozn. překl.

i mohutnými obrysy jeho hlavy, která dokazovala, že tento muž má neobyčejné intelektuální schopnosti. Když mluvil, zněl jeho hlas jasně a příjemně, rozléhaje se po celé síni.

„Bylo mně rozkázáno, abych pronesl tuto zprávu, kdekoliv se domnívám, že jsou uši, které slyší. Je zde několik lidí, kteří jsou pro tuto zvěst připraveni, a proto jsem přišel. Neviditelné bytosti si přejí, aby lidské pokolení postupně chápalo situaci, která nastala tak, aby se zmenšil náraz nebo postrach. Jsem jeden z několika, kteří jsou vyvoleni, aby tuto zvěst rozhlásili.“

„Obávám se, že je to nějaký blázen!“ zašeptal Malone, drže zápisník na kolenou, a při tom rychle zapisoval. Mezi obecnstvem byl jakýsi všeobecný sklon k smíchu. Ale v chování a hlase onoho muže přece jen bylo něco, co všechny nutilo soustředit se na každé jeho slovo.

„Vývoj věcí teď dosáhl vyvrcholení. Dokonce myšlenka pokroku byla zhmotněna. Pokrok teď znamená jít rychle vpřed, posílat rychle zprávy a stavět nové stroje. Ale to všechno je odklon od skutečného pokroku. Je jen jediný skutečný pokrok – totiž pokrok duchovní. Lidstvo dává tomuto duchovnímu pokroku nepravou daň, a přitom se tlačí na falešnou cestu hmotné vědy.

Ústřední duchovní Bytost* uznala, že uprostřed veškeré netečnosti je také velmi mnoho poctivé pochybnosti, která starým náboženským soustavám přerostla přes hlavu, a proto jsou nové důkazy oprávněné. Proto také nové důkazy byly seslány – jsou to důkazy, které způsobily, že život po smrti je jasný jako slunce na nebi. Učenci se tomu smáli, církve to zatracovaly a věc se stala terčem novin a obecnstvo ji s opovržením zamítlo. Ale to byl poslední a největší omyl lidstva.“

Obecnstvo teď zvedalo brady. Takové všeobecné filosofické názory byly jaksi pod jeho duševním obzorem. Ale slova byla přece příliš jasná, takže je pochopilo. Ozvalo se mručení souhlasu a pochvaly.

* Tak nazývají často spiritisté i okultisté Boha.

„Věc se teď zdála beznadějnou. Všechno vyvrcholilo tak, že vše bylo zbaveno přehledu. Proto bylo třeba něčeho přísnějšího, neboť dar nebes byl odmítnut. Rána dopadla. Miliony mladých lidí ležely mrtvi na zemi. A dvakrát tolik jich bylo zmrzačeno. To byla první boží výstraha lidstvu. Ale byla marná. Tupý materialismus převládal stejně jako dřív. Byla poskytnuta léta milosti, ale kromě duchovního hnutí, jaká vidíme v chrámech, jako je tento, nebyla nikde vidět žádná změna. Národy na sebe kupily nové náklady hříchu a hřích je vždy třeba usmířit. Z Ruska se stala stoka. Německo nelitovalo svého děsného materialismu, který byl prvou příčinou války. Španělsko a Itálie postupně upadly do atheismu a pověr. Francie nemá náboženský ideál. Anglie byla zmatena a roztržena a je naplněna nepravými sektami, které v sobě nemají ani špetky pravého života. Amerika zneužila své nádherné příležitosti a místo aby se stala milující mladší sestrou zasažené Evropy, zdržuje veškerou národohospodářskou obnovu svými peněžními nároky, zneuctila podpisu svého vlastního presidenta a nechtěla se připojit k mírové lize, která byla jedinou nadějí budoucnosti. Všichni zhřešili, ale někteří více než jiní a jejich tresty budou přímo úměrné hříchu. A tresty se dostaví brzy.

A toto jsou slova, která mně bylo rozkázáno vám říci. Přečtu je, aby snad nedošlo k nějakému zkomolení.“

Vyňal z kapsy proužek papíru a četl:

„Nechceme snad, aby lidé byli postrašeni, nýbrž přejeme si, aby se počali měnit – aby se vyvíjeli dále na dráze duchovnější. Nepřejeme si, aby se lidé stali nervosními, nýbrž aby se připravovali, dokud je ještě čas. Svět nemůže jít dál tak, jako to činil dosud. Kdyby se tak dělo, byl by zničen. A především musíme odstranit temný mrak theologie, který přišel a stojí mezi lidstvem a Bohem.“

Potom složil papír a vsunul jej zase do kapsy.

„O toto jsem byl tedy požádán, abych vám to pověděl. Rozšiřujte tuto zvěst všude, kde se vám bude zdát, že

je okno do duše otevřeno. Řekněte jim: »Čiňte pokání! Přetvořte se! Doba je přede dveřmi!«

Zamlčel se a zdálo se, že se chce obrátit. Kouzlo, které přinesl, přešlo. Posluchačstvo se pohnulo se šumotem a opíralo se zase zády ve svých křeslech. Pak se odzadu ozval nějaký hlas.

„Znamená to konec světa, pane?“

„Nikoliv,“ pravil cizinec krátce.

„Je to druhý příchod Spasitele?“ tázal se jiný hlas.

„Ano.“

Pak se muž rychlými, lehkými kroky ubíral mezi židlemi na pódiu a zůstal stát u dveří. Když se Malone obrátil, cizinec již zmizel.

„Je to jeden z těch fanatiků, kteří hlásají druhý příchod Spasitele!“ zašeptal Malone Enidě. „Je jich spousta – jsou tu christadelphíani, russellitové, badatelé v bibli a bůhví kdo ještě. Ale byl to zajímavý člověk.“*

„Velice,“ řekla Enida.

„Jsem přesvědčen, že jste se všichni velice zajímali o to, co řekl náš přítel,“ pravil předseda. „Pan Miromar srdečně sympatisuje s naším hnutím, ačkoliv nelze říci, že by k nám náležel. Jsem si však jist, že na našem pódiu je vždy vítán. Pokud se týče jeho proroctví, zdá se mi, že svět prožil již dost strastí, takže není třeba očekávat ještě další. Je-li tomu tak, jak náš přítel řekl, nemůžeme mnoho učinit, abychom věci napravili. Můžeme se jen oddávat své denní práci, vykonávat ji pokud možno nejlépe a veškeré události očekávat s plnou důvěrou v pomoc shora. Kdyby již zítra nastal den posledního

* Víra, že příchod nového Spasitele je blízko, je skutečně velice rozšířena, a sice proto, že podle prastarého brahmínského učení přichází vždy po jistém období na svět nový duchovní vůdce, jako byl např. Konfucius, Krišna, Buddha, Kristus atd. Taková duchovní perioda se teď skutečně blíží. Toho využili někteří lidé buď z nezkušenosti, nebo dokonce z příčin zcela nízkých a hlásají nový příchod Krista, což je ovšem zcela něco jiného. Kristus přišel jen jednou a prohlásil, že pošle Utěšitele, tj. Ducha svatého. Není zde místo, vykládat tyto okultní zákony, ale kdo se zajímá o mystiku, pochopí je z mých spisů, hlavně z knih „Ohnivý Keř“ I. a II. díl, ze spisů Kerningových, např. „Cesta k nesmrtnosti“ atd. Pozn. překl.